

mentsük. A kormánybiztos elmenekült, helyette a szociálistákból alakult népörség és a Munkástanács ideiglenesen engem bizott meg a város ügyeinek intézésével.

Ennyit mondott a kormánybiztos helyettesítő Boromissza, ki velem szemben a legmesszebbmenő előzékenységet tanúsította.
Tamás Rezső.

A városi tisztviselők sérelmei

— Elégedetlenek a kormánybiztosi kinevezésekkel. — A pótrendőrök. — A tüzoltóparancsnok két állása. —

(Saját tudósítónktól.) Közöltük, hogy a kormánybiztos több állást töltött be a városnál kinevezés és helyettesítés útján. Ezzel leginkább régi tisztviselők léptek elő, de a városhoz jutottak főtisztviselői állásba: dr. Szerke Lajos ügyvéd, akit tiszteletbeli tanácsnokká nevezett ki a kormánybiztos és tényleges szolgáltatásra behívott, továbbá dr. Polgár Péter ügyvéd, akit tb. árvaszéki ülnökké nevezett ki.

A városi tisztviselők sérelmesnek tartják általában is a kormánybiztosi kinevezéseket, de főképpen azt, hogy az árvaszéki ülnöki állást töltötték be kívülállóval. A városi tisztviselők szakszervezete ezért esütőtőlön küldöttséggel járult dr. Dettre János kormánybiztoshoz, Fényő Lajos mérnöknek, a szakszervezet elnökének és Wallisch Kálmán szociáldemokrata párttitkárnak vezetésével. A deputáció több mint egy óra hosszat időzött a kormánybiztosnál, akinek más két sérelmet is elpanaszolt.

A tisztviselői kinevezéseket illetően Fényő előadta, hogy a szakszervezet egyik vezető elve: semmi se történjék a tisztviselőkkel a tisztviselők nélkül. Ennek az elvnek méltánylását megígérték nekik s most mégis megkérdésük nélkül neveztek ki egy sereg tisztviselőt. Speciális sérelme a fogalmazói karnak az, hogy az árvaszéki ülnöki állást, tehát nem vezető-állást kívülállóval töltött be a kormánybiztos. Hogy tanácsnoki állásra is kívülállót nevezett ki helyettesül, ezt nem panaszojják föl s így elismerik azt, hogy a városi közigazgatásban vezetőikül érvényesülhessenek a kívülről bejövő emberek. De súlyos erkölcsi sérelemnek tartják, hogy a fogalmazói karban senki sem találtatott méltónak az árvaszéki ülnöki állásra.

A kormánybiztos jó intencióira hivatkozott. Egyrészt arra, hogy ő igenis a lehetőségnek akart teret engedni, találkozók a lehetőség akár benn, akár kívül. Másrészt hivatkozott arra, hogy éppen a régi tisztviselőkre való tekintettel nem akart két tanácsnokot kívülről behozni. Azzal, hogy dr. Polgár Pétert csak az árvaszéki ülnöki állásra helyettesítette, egész sereg tisztviselő előlépését biztosította, mert régi, érdemes hivatalnok, Rack Lipót lett tanácsnok s az ő előlépésével számos állás üresedett meg.

Hosszu vita kerekedett. Végül pártatlan bizottság elé utasították az ügyet.

A küldöttség még két sérelmet is elpanaszolt, ezeket azonban főleg dr. Somogyi Sándor polgármesternél fejtegették hosszasan.

Az egyik a városi pótrendőröket illeti. A város ugyanis a rendőrség megerősítésére ideiglenesen 400 pótrendőrt alkalmazott leszerelt altisztekből. Később ezeknek felénél többet elbocsátottak. A mostaniak alkalmazása az előzetes megállapodás szerint január végével lejár.

A küldöttség azt panaszolta, hogy a 148 megmaradt pótrendőr fizetését napi husz koronáról leszállították 16 koronára s azt kérte, hogy a fizetést emeljék ismét 20 koronára, de legfőbb kívánságuk az, hogy a pótrendőröket ne bocsássák el a szolgálatból.

A polgármester hivatkozott arra, hogy a közbiztonság érdeke most már nem kívánja a pótrendőrök alkalmazását, mert van rendes

katonaságunk, továbbá arra, hogy az a három millió, amit a közbiztonság fentartására, tisztviselők fizetésére és szociális célokra a vagyonosok jegyeztek, már fogyatékán van; a város vagyonát pedig ami mindnyájunké, adóssággal megterhelni, vagy elpazarolni nem szabad. A város csak emberbaráti okokból fizeti már a pótrendőröket.

Ezre egyik pótrendőr azt válaszolta, hogy ismeri a közbiztonsági viszonyokat, a pótrendőrök szükségeseek, de ha csak emberbaráti okokból tartják már őket, akkor miért éppen most akarnak szólni ereszteni 148 családos embert, amikor a legrosszabbak a megélhetési viszonyok.

Hosszu vita után ezt az ügyet is pártatlan bizottság megítélésére alá bocsátották. Igen hosszú, majd délután két óráig elhúzódó vitára adott okot a következő sérelem. A tisztviselők küldöttsége ugyanis fölpanaszolta, hogy Papp Ferenc tüzoltóparancsnok két

állást tölt be, amennyiben egyuttal a fuvarozási üzemmek is vezetője. Elmondták az egyes fölslóalók, hogy ez kárára lehet a városnak is. Megtörténhetik például, hogy mikor tűz üt ki, nincs elég számu ló, mert a jószágokat a városi fuvarozásnál dolgoztatja a parancsnok. De egyébként — és ez a tisztviselők főérve — nem méltányos ma, mikor olyan sok a munkanélküli ember, hogy egy tisztviselő két állás jövedelmét élvezze.

A polgármester kiemelte Papp Ferenc kiváló tudását és buzgalmát s annak a véleményének adott kifejezést, hogy talán modora ellen van kifogása a kartársaknak. Ezt azonban visszaütötték a kiküldöttök. Ők, mint mondták, csak közérdekből és a tisztviselők ékzisztenciális érdekéből álltak elő panaszukkal.

Ezt a panaszt is a bizottsághoz utalták, amely pénteken délután tartotta ülését. Döntéseket három nap múlva hoznak.

Bérmozgalom és tarifaemelés a villamos vasutnál.

(Saját tudósítónktól.) A villamos vasuti alkalmazottak tudvalevőleg bérmozgalmat indítottak, amelynek célja, hogy a mai, valóban silány fizetésüket olyan mértékben fölemeltesék, hogy abból legalább a legszerűesebb életmódra fusson. A villamos vasut igazgatósága hajlandó honorálni az alkalmazottak kívánságait, de azt mondja, hogy a mai bevételekből arra teljesen képtelen. Ebben az igazgatóságnak igaza van. A tíz filléres viteldijakat más időkre, más körülményekre állapították meg, mint a maiak. Mindennek az ára a néhai békebelinek sokszorosa, csak a villamos vasuti jegyeké a — régi. Pedig a villamos vasut számára is a réginék sokszorosára emelkedett a szükséges anyagok ára, a villamos vasuti alkalmazottak igénye a magasabb fizetésre szintén jogosult. Viszont a villamos se, mint a világ egyetlen vállalata se, azért van, hogy évenként tekintélyes összegeket ráfizessen. Amint *mindenki* megtett már, azt most meg kell engedni a villamosnak is, emelje az árait, de természetesen csak a föltétlenül szükséges mértékben. A közönség, amely keservesen volt kénytelen beletörődni nagy, sőt erkölcstelen áremelésekbe is, természetesen fogja találni, ha most, amikor már öt éve emelkedik, ritkán lassu, gyakrabban rohamos tempóban mindennek az ára, az elháríthatatlan kényszer nyomása alatt fölemelik a villamos vasuti jegyek árát is.

Mindezt abból az alkalomból mondjuk el, hogy a bérmozgalom ügyében szombaton délelőtt tárgyalás lesz dr. Dettre János kormánybiztosnál, amelyen résztvesznek a villamos vasut igazgatósága, a szociáldemokrata párt vezetősége, a Munkástanács és a szervező bizottság kiküldöttéi. A villamos vasut igazgatósága azonkívül pénteken a következő beadványt intézte a Munkástanácshoz:

Tisztelt Munkástanács!

Részvénytársaságunk forgalmi alkalmazottai f. évi január hó 24-én azzal a kéréssel fordultak hozzánk, hogy eddig élvezett fizetéseiket a beadványukban megjelölt mértékben 1919. január 1-vel kezdődő érvénnyel emeljék fel és ugyanily kérést intéztek hozzánk műhelyi alkalmazottaink is.

Mellőzzük itt a fizetések igényelt fölemelésének egyenként való számszerű felsorolását, általános tájékozásl azonban megálapítjuk, hogy a most kért fizetésemelés az eddigi személyzeti költségekkel szemben 1.000.000 korona többletet képvisel és hogy ezen emelés után a személyzeti költségek összege 1.900.000 koronára, a vállalat összes önköltségeinek összege pedig — az anyagárak időközi emelkedését is számításba véve — 3.300.000 koronára emelkedtek.

A vasut forgalmi adatai szerint a vasutnak a legutolsó évben (1918.) elért legmagasabb bevételi eredménye (nyersbevétel) 1.500.000 koronát, tehát oly összeget tesz ki, amely egymagában az 1.900.000 koronát te-

vő személyzeti költségeket sem fedezi és ékéként egyszerű számvetés világosan mutatja, hogy változatlan, mert már nem fokozható forgalom mellett a vasut 1.800.000 korona üzleti veszteséggel fogja üzletétét lezárni.

Sem a városnak, sem a részvénytársaság alkalmazottainak nem lehet érdeke, hogy a vállalat ily veszteségek mellett önmagát alig két év alatt felemessze, hanem a helyett módot kell keresni arra, hogy a vállalat olyan helyzetbe jusson, amely mellett létének kockáztatása nélkül a munkások igényeinek eleget tehessünk.

Ez csak akkor lehetséges, ha a viteldijaknak mai összege felemeltetik addig a határig, amelyet a 3.300.000 koronára felszaporodott önköltségek megszabnak és amely felemelés legalább is ezen önköltségeknek fedezését teszi lehetővé.

Mínthogy ékéként a munkabérek felemelésének ügye elválaszthatatlanul összekapcsolódik a viteldijak felemelésének kérdésével, amelynek megfelelő elintézése előtt a munkabérek felemelése keresztülvihetetlen és mint-hogy ezek szerint kétségtelen, hogy a viteldij-emelésnek megengedése a vasuti alkalmazottaknak részvénytársaságunkéval azonos érdeke, ennél fogva kérjük összes alkalmazottainkat és az őket képviselő Munkástanácsot: hogy a város hatóságánál szorgalmazott viteldijemelési kérésünket, mint saját ügyüket magukévá tenni és a viteldijemelésnek lehetővé tételét a város hatóságánál velünk együtt sürgősen kieszközölni sziveskedjenek.

A villamos vasuti alkalmazottak ezeket követelik: Három éven felüli véglegesített kocsi-vezetőknek és férkikalauszoknak napi 23 korona, 1-3 évi szolgálati időre napi 21 és 1 éven aluli ideiglenes vezetőknél és kalauszoknak 19 korona. Ellenőröknek napi 24 korona, főellenőröknek és pályafelügyázóknak 28 korona. Segédmunkások, nőikalauszok, irodaszolgák, váhoajítók és kocsiolók napibére 14 korona. A napibérek minden hónap 15-én és utolsó napján fizetendők és pedig visszamenőleg január 1-től. A munkaidőt 8 órában kívánják megállapítani, az ezentul szolgálatban töltött idő első 2 órája után 50, a következő kilőnórakért 100 százalékpótlékot követelnek. Követelik végül a bizalmiférendszer elismerését, hogy személyzetsszaporítás, elbocsátás és mindenféle vitás kérdések elintézése csak a bizalmiféru közbenjöttével történhesék és hogy a bizalmiféru az egész üzem menét és ügykezelését ellenőrizhesse.

Óráját és ékszereit

javíttassa elsőrangú óra- és ékszer-üzletben. Szolid árak!

Órákban és ékszerekben nagy raktár.

... FISCHEK K. ...

154

Korzó-kávéház mellett.